

شبهه گناه شیعیان

چندی است که شبهه ای به معارف شیخیه و جملاتی از شیخ مرحوم اع وارد شده و در کانال های مربوطه منتشر کرده اند که توسط یکی از عزیزان برای اینجانب ارسال شد، و بنابر هدف اصلی وبسایت مکارم الابرار که دفع شبهات است، لازم دیدم مطلبی در پاسخ به آن منتشر کنم تا موجب روشنگری برای منصفین باشد.

اما جملات شیخ احساسی اع در کتاب شریف شرح زیارت جامعه کبیره، که شبهه را بر آن وارد کرده اند از این قرار است:

ان شیعتهم منهم من فاضل طینتهم و عجنوا بما^۴ء ولایتهم و جمیع الأعمال الصالحة فرعهم و من ولایتهم فاذا عمل العامل من الشیعه عملا لهم او دعا لهم او صلی علیهم کان ذلک مددا لهم فی کل رتبه بما یناسب لها فهم ینتفعون باعمال شیعتهم و لایلزم من ذلک انهم کیف یستمدون مما لیس لهم لان اعمال شیعتهم منهم و لهم و لهذا کانت ذنوب شیعتهم علیهم و لایلزم منه و لاتزر وازره و زر اخری لان اوزار شیعتهم علیهم لانهم منهم و صفتهم و الأعمال صفات العاملين و صفة الصفة صفة نعم هذا فی المقام الذی یجتمعون فیه مع شیعتهم و اما ما یفارقونهم فیه من المقامات العالیه التي لا یصل اليها الشیعه فلا ینتفعون فیه باعمال الشیعه نعم ینتفعون فی کل مقام باعمالهم فهم فی کل حال

و فی کل مقام عباد مکرمون لایسبقونه بالقول و هم بامرہ یعملون.

البته در شبهه منتشره متن فوق را تلخیص کرده و مقدمه و مؤخره و ادله و براهین آن را حذف کرده اند تا به مقصود خود برسند. به هر حال متن فوق با مختصری توضیح یعنی:

شیعیان، از اهل بیت علیهم السلام بوده، و طینت و خاک وجودیشان از شعاع طینت ایشان است که با آب ولایت ائمه علیهم السلام عجین شده است، چنانکه امام صادق علیه السلام میفرمایند: **شیعتنا منّا، خلقوا من فاضل طینتنا و عجنوا بنور ولایتنا، و میفرمایند: اَنَا خَلَقْنَا مِنْ نَوْرِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ خَلَقَ شِيعَتُنَا مِنْ شُعَاعِ نَوْرِنَا، فَشِيعَتُنَا مِنَّا وَ مِیفرمایند: اِنَّا خَلَقْنَا اَنْوَاراً وَ خُلِقْتُ شِيعَتُنَا مِنْ شُعَاعِ ذَلِكَ النُّورِ فَلِذَلِكَ سُمِّیَتْ شِیعَةً فَإِذَا كَانَ یَوْمُ الْقِیَامَةِ التَّحَقَّتِ السُّفْلَى بِالْعُلَیَا.**

و همچنین جمیع اعمال صالحه شیعیان فرع ائمه و ولایت ایشان است چنانکه میخوایم ان ذکر الخیر کنتم اُوله و اصله و فرعه و معدنه و مأواه و منتهاه. پس اگر شخصی از شیعه عملی انجام دهد، عمل ایشان است که در آن رتبه ظهور پیدا کرده و از آن عمل نفع میبرند چرا که عمل شیعه از آنها و برای آنها است.

بنابراین هنگامی که شیعه نسبت به ائمه علیهم السلام چنین جایگاهی دارد، گناه شیعیان نیز بر گردن ائمه است علیهم السلام و لهذا در مقام شفاعت قرار گرفته و مصیبات شیعیان را بر خود هموار میکنند.

و آیه لاتزر وازره وزر اخری ربطی به این موضوع ندارد چرا که همانطور که گفتیم، شیعیان از ائمه علیهم السلام بوده و شعاع ایشانند لذا اوزار و بار شیعیان نیز بر دوش ایشان است، مانند پدری که نزد دیگران جبران کننده اشتباهات و اعمال ناصالح فرزندان خویش است، اگر چه در اندرونی به تنبیه فرزندان مبادرت کند.

البته تمامی این ها در مقامی است که ائمه علیهم السلام با شیعیان خود جمع میشوند اگرچه مقامات عالیه ایشان مبری از جمع شدن با غیر است و در آن مقامات خداوند میفرماید: **عباد مکرمون لایسبقونه بالقول و هم بامرہ یعملون.**

حال شبهاتی که به متن فوق وارد شده، موارد زیر است:

1- لازمه این حرف، نسبت دادن گناه به اهل بیت علیهم السلام و توهین به ایشان است. در حالی که صریح قرآن، هرگونه رجس را از آنها دور میداند.

2- اگر گناه شیعیان بر عهده ائمه علیهم السلام است، چرا شیعیان گنهکار در قبر و قیامت عذاب می شوند؟

3- این موضوع به اباحی گری و تشویق به گناه می انجامد که مخالف اصول مسلم اسلام است.

موارد دیگری نیز که به شبهه مذکور اضافه کرده اند، از فروعات همین سه عنوان بوده و خواننده متن زیر برای تمامی موارد جواب خواهد گرفت.

حال به ترتیب شبهات فوق را بررسی میکنیم:

1- آیا اینکه اعمال شیعیان را اهل بیت علیهم السلام به عهده میگیرند، اثبات رجس و نسبت دادن گناه به ایشان است؟

ابتدا اینکه شیخیه بیش از تمامی شیعیان برای ائمه علیهم السلام فضایل ذکر میکنند و همین نیز علت بیشتر عداوت هایی است که با شیخیه میشود، و عصمت و پاکی ایشان از بدیهی ترین فضایل ایشان است که بیش از همه بدان مقریم، لذا چنین اتهامی نوبر بوده و هر منصفی میداند که اتهام بی اساسی است.

حال ابتدا پیش از پاسخ ما، شبهه کنندگان آیات و روایات زیر را معنی کنند:

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (سوره فتح آیه 2)

یعنی: تا خداوند از گناه گذشته و آینده تو درگذرد و نعمت خود را بر تو تمام گرداند و تو را به راهی راست هدایت کند.

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ . (سوره غافر آیه 55)

یعنی: پس صبر کن که وعده خدا حق است و برای گناهت آمرزش بخواه.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي فَإِنْ عُدْتُ فَعُدْ عَلَيَّ بِالْمَغْفِرَةِ. امیرالمؤمنین (ع) (نهج البلاغه خطبه 78)

یعنی: خدایا از من در گذر آنچه را از من بدان داناتری، و اگر بار دیگر به آن باز گردم تو نیز به بخشایش باز گرد.

رَبِّ عَصِيَّتِكَ بِلِسَانِي وَ لَوْ شِئْتَ وَ عِزَّتِكَ لِأُخْرَسْتَنِي وَ عَصِيَّتِكَ بِبَصَرِي وَ لَوْ شِئْتَ وَ عِزَّتِكَ لِأَكْمَهْتَنِي وَ عَصِيَّتِكَ بِسَمْعِي وَ لَوْ شِئْتَ وَ عِزَّتِكَ لِأَصْمَمْتَنِي... وَ عَصِيَّتِكَ بِجَمِيعِ جَوَارِحِي الَّتِي أَنْعَمْتَ بِهَا عَلَيَّ وَ لَيْسَ هَذَا جَزَاءُكَ مِنِّي. امام کاظم (ع) (الكافي ج3، ص: 327)

یعنی: پروردگارا! تورا با زبانم نافرمانی نمودم و قسم به عزتت که اگر میخواستی، لالم میکردی و تو را با چشمم نافرمانی کردم و قسم به عزتت اگر میخواستی، نابینایم میکردی و تورا با گوشم نافرمانی نمودم که قسم به عزتت اگر میخواستی، کرم میکردی... و تو را با همه اعضایم که با آنها به من نعمت دادی، نافرمانی نمودم و این جزای تو در مقابل اعمال من نیست.

أَنَا يَا إِلَهِي الْمُعْتَرِفُ بِذُنُوبِي فَاعْفِرْهَا لِي أَنَا الَّذِي أَسَأْتُ أَنَا الَّذِي أَخْطَأْتُ أَنَا الَّذِي هَمَمْتُ أَنَا الَّذِي جَهِلْتُ أَنَا الَّذِي غَفَلْتُ أَنَا الَّذِي سَهَوْتُ أَنَا الَّذِي اعْتَمَدْتُ. دعای عرفه امام حسین (ع)

یعنی: باز ای خدای من به گناهانم معترفم پس از من درگذر، من آن بنده ام که بد کردم، من همانم که

خطا کردم، من همانم که اهتمام به عصیان کردم، من همانم که نادانی کردم، من همانم که غفلت ورزیدم، من همانم که سهو کردم، من همانم که به خود اعتماد کردم.

و از این قبیل موارد در آیات و روایات و ادعیه بسیار است... و پاسخ علمایشان طبق معمول پاک کردن صورت مساله بوده و با تشکیک در صحت سند احادیث همه را رد میکنند، و برخی موارد که قابل رد نیست را میگویند که فرموده اند تا ما بخوانیم. که در نتیجه العیاذ باللّه ائمه علیهم السلام زبان به دروغ باز کرده اند.

حال جواب علماء حق از شیخیه و غیر شیخیه این است که ائمه علیهم السلام گناه شیعیان را به گردن خود گرفته اند، و با توضیح مفصل تر مشایخ ما، به این دلیل است که شیعیان از شعاع ایشان خلقت شده و صفت و اثر ائمه علیهم السلام هستند، و از این جهت گناه شیعیان را به خود نسبت داده و از آن استغفار میکنند.

و این معنی شفاعت است که از ضروریات شیعه بوده و خداوند نیز در کلام خود میفرماید قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ، یعنی: بگو ای بندگان من که بر خویشتن زیاده روی روا داشته اید، از رحمت خدا نومید مشوید، در حقیقت خدا همه گناهان را می آمرزد که او خود آمرزنده و رحیم است. و میفرماید رحیم چرا که رحیم رحمت خاصه خداوند است بر شیعیان، همانطور که رحمان رحمت عامه اوست بر جمیع خلق.

و این نظریه نه مختص شیخیه بلکه از علمای قدیم مانند، علامه مجلسی رحمه الله علیه در بحار و از متأخرین آقای خمینی (ره) در چهل حدیث، همین مطلب را بیان کرده اند، و این استنباط بر پایه روایات اهل بیت علیهم السلام است، مانند حدیث امام صادق علیه السلام که در معنی آیه فوق لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ میفرماید: مَا كَانَ لَهُ ذَنْبٌ وَ لَا هُمْ بِذَنْبٍ وَ لَكِنَّ اللَّهَ حَمَلَهُ ذُنُوبَ شِيعَتِهِ ثُمَّ غَفَرَهَا لَهُ.

یعنی: برای پیامبر (ص) گناهی نیست و اراده معصیتی نکرد ولی خداوند گناهان شیعیانش را بر او تحمیل کرد سپس او را برای آن گناهان آمرزید.

و امثال این احادیث نیز بسیار است. انشاء الله در ایام محرم مفصل به این موضوع خواهیم پرداخت.

2- اگر گناه شیعیان را ائمه علیهم السلام به عهده گرفته اند، پس شیعیان گناهکار در قبر و قیامت عذاب نمیشوند؟

گناهان و عذاب و عقوبت آن به سه قسم تقسیم میشود.

1- عذاب دنیایی، که جهت گناهان جسمانی است، مانند گوش دادن موسیقی و غناء که میفرمایند بَيْتُ الْغِنَاءِ بَيْتٌ لَا تُؤْمَنُ فِيهِ الْفَجِيعَةُ.

2- عذاب برزخی، که جهت گناهان خیالی و فکری است، مانند عذابی که به جهت نیت گناه است.

3- عذاب اخروی، که جهت حب و بغض قلبی و مسائل اعتقادی است.

در مورد عذاب های دنیایی و برزخی، برای شیعیان خداوند میفرماید مَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَ يَغْفُوا عَنْ كَثِيرٍ یعنی: مصیبتی به شما وارد نمی آید مگر آنکه دستاورد خود شماست (به سبب اعمالی که مرتکب شده اید) و بسیاری از آن را عفو میکند.

بنابراین ائمه علیهم السلام تا جایی که صلاح بدانند، شیعیان خود را از بلیات دنیا و برزخ نجات داده و شفاعت میکنند، اما گاهی به جهت تنبیه یا ترقی شیعیان را به مصیبت هایی مبتلا میسازند.

اما عذاب اخروی برای شیعیان نیست، زیرا وقتی شیعه نامیده می شویم که در رکن رابع (حب و بغض) سربلند بیرون آمده باشیم، یعنی محبت اهل بیت و دوستان و فروعاتشان را در دل داشته و از دشمنان و فروعات دشمنان ایشان برائت بجویم.

و از دید دیگر عذاب اخروی برای شیعیان حرام است چرا که طینت ایشان فاضل طینت ائمه علیهم السلام بوده و برگ های شجره طیبه میباشند، چنانکه امام باقر علیه السلام در شرح آیه كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَ فَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ میفرمایند: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص أَنَا أَصْلُهَا وَ عَلِيٌّ فَرْعُهَا وَ الْأَئِمَّةُ أَغْصَانُهَا وَ عَلِمْنَا ثَمَرَهَا وَ شِيعَتُنَا وَ رَقُّهَا یعنی: پیامبر (ص) (در مورد شجره طیبه) فرمودند من اصل آم و علی (ع) فرع آن است و ائمه علیهم السلام شاخه های آنند و علم ما میوه و ثمر آن است و شیعیان ما برگ های آن است، و در جای دیگر فرموده اند حُبُّ عَلِيٍّ حَسَنَةٌ لَا يَضُرُّ مَعَهَا سَيِّئَةٌ.

پس خلاصه، عقوبات دنیایی و بعضا برزخی به جهت تنبیه و ترقی برای شیعیان وارد میشود، اما در آخرت و جهنم خلد جایی ندارند.

3- آیا مطرح کردن این بحث موجب اباحی گری بوده و قبح گناه را می ریزد؟

ابتدا اینکه هیچ منصفی تنها از یک جمله، صاحب سخن را قضاوت نکرده و مجموع اقوال او را مد نظر قرار میدهد. مانند اینکه در قرآن کریم بخواند فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ و آن را دلیل بر جبر خداوند بگیرد، حال اینکه کتاب خداست، چه رسد به کتب خلق.

و معلوم است که هیچ عالمی نمیتواند جمیع مقدمات و شروط هر مطلبی را در هر موضعی تکرار کند و متشابه نیز در کلام همه حتی خداوند با وجود اینکه ترس و تقیه ای ندارد، موجود است چه رسد به خلق. بنابراین کلام مشایخ شیخیه اعلی الله مقامهم نیز از این قواعد استثنا نیست.

اما در این بحث، درستی آن را بررسی کرده و با ادله عقلی و نقلی به اثبات رساندم و متذکر شدم که علماء بزرگی از متقدمین و متؤخرین نیز بر آن صحه گذاشته و احادیث بسیاری نیز مؤید آن است، مانند احادیثی که برای تأثیر گریه امام حسین (ع) وارد شده که یک قطره آن گناه گذشته و آینده شخص را می

آمرزد. پس اگر این مسائل را اباحه گری میبینید، ایراد بر اهل بیت علیهم السلام و جمیع علمائی که به ایشان اقتدا کرده اند وارد است و مختص شیخیه نیست.

و جواب دیگر از این قرار است که اگر شخصی ادعای شیعه بودن و محبت اهل بیت علیهم السلام را دارد گناهان او بر دو نوع است.:

1- از روی عمد و انکار، ترک فرایض و ارتکاب محرمات را میکند.

2- از باب جهالت، یا غلبه غضب و شهوت مرتکب شده و از کردار خود پشیمان است.

حال اگر از روی عمد و انکار باشد، که در ادعای خود دروغگو است چنانکه امام صادق علیه السلام میفرماید:

نَحْنُ أَصْلُ كُلِّ خَيْرٍ وَ مِنْ فُرُوعِنَا كُلِّ بَرٍّ وَ مِنَ الْبِرِّ التَّوْحِيدُ وَ الصَّلَاةُ وَ الصِّيَامُ وَ كَظْمُ الْغَيْظِ وَ الْعَفْوُ عَنِ الْمُسِيءِ وَ رَحْمَةُ الْفَقِيرِ وَ تَعَاهُدُ الْجَارِ وَ الْإِقْرَارُ بِالْفَضْلِ لِأَهْلِهِ وَ عَدُوْنَا أَصْلُ كُلِّ شَرٍّ وَ مِنْ فُرُوعِهِمْ كُلُّ قَبِيحٍ وَ فَاحِشَةٍ فَمِنْهُمْ الْكَذِبُ وَ النَّمِيمَةُ وَ الْبُخْلُ وَ الْقَطِيعَةُ وَ أَكْلُ الرِّبَا وَ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ بِغَيْرِ حَقِّهِ وَ تَعْدِي الْحُدُودِ الَّتِي أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ رُكُوبُ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ مِنَ الزِّنَاءِ وَ السَّرِقَةِ وَ كُلُّ مَا وَافَقَ ذَلِكَ مِنَ الْقَبِيحِ وَ الْكَذِبِ مَنْ قَالَ إِنَّهُ مَعَنَا وَ هُوَ مُتَعَلِّقٌ بِفِرْعَ غَيْرِنَا.

یعنی: ما اصل هر خوبی هستیم و هر نیکی از فروع ماست، و از جمله خوبی ها است: توحید و نماز و روزه و فرو بردن خشم و گذشت از گناهکار و رحم به تهیدست و توجه و رسیدگی به همسایه و اعتراف بشخصیت اشخاص خوب.

دشمن ما نیز ریشه هر بدی است و هر کار زشت و قبیحی از فروع آنهاست، از جمله آنها: دروغگوئی و سخن چینی و بخل و قطع رحم و ربا خواری و خوردن مال یتیم و تجاوز از حدی که خدا امر کرده و انجام فواحش ظاهر و پنهان و زنا و دزدی و هر کار زشت دیگر و دروغ گفته کسی که مدعی است با ماست در حالی که به فروع غیر ما چنگ زده است.

مرحوم کرمانی اع در مواعظ خود میفرمایند:

و این را هم باید بدانید که دوست تو کسی است که اطاعت نماید تو را و مخالفت نرزد از فرمان تو و مخالفت کند دشمن تو را و خود را شبیه به دشمن تو ننماید پس اگر خلاقی از روی غفلت و نادانی از او سرزند ان شاء الله معذور است و اما هرگاه از روی تعمد و دانایی مخالفت و معصیت کند علامت اینست که در ادعای دوستی کاذب و دروغگو است و دوست نیست پس چنانچه کسی از روی نادانی معصیتی از او سرزند محبت و دوستی کفاره گناه او خواهد شد و هرگاه از روی عمد و دانایی مرتکب معاصی شود چنین کسی دوست علی نیست و ولایت علی را ندارد و توبه نفعی به او نخواهد کرد مگر آنکه بازگشت کند به ولایت آن بزرگوار

اما اگر از شیعه، نوع دوم معاصی سر زد، (یعنی به جهالت و غلبه شهوات باشد نه عمد و انکار) این شیعه اهل نجات است و نهایت تأدیبی خواهد شد، و نشانه اش آن است که گناه او همراه با پشیمانی و

سرافکندگی است. پس قطعاً او را شفاعت خواهند کرد، چنانکه امام علیه السلام در حدیثی قسم میخورند که حتی یک نفر از شما در جهنم دیده نمیشود و دوست علی (ع) تمام گناهان او آمرزیده است، و از این قبیل آیات و احادیثی که ذکر کردم، و راد بر این مطلب منکر ضرورت شفاعت اهل بیت است.

خلاصه اینکه ولایت تنها، بدون عمل صالح و دریدگی در گناه و اِعمال آن به عمد و انکار، نشان از کذب مدعی است و خداوند نیز در موردشان میفرماید **ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَصَاؤُا السُّوْىَ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِؤْنَ** یعنی: عاقبت بدکاران و گناهکاران بآنجا میرسد که آخر تکذیب آیات خدا را میکنند یعنی ولایت ادعایشان تمام شده و منکر میشوند. مانند کسانی که نام شیعه بر خود گذارده و به انکار فضایل ائمه علیهم السلام مبادرت میکنند.

اما اگر همراه با پشیمانی و سرافکندگی باشد، مورد بخشش و شفاعت قرار میگیرند، حتی در ادعیه نیز که ائمه علیهم السلام بخاطر اعمال ما از خداوند طلب مغفرت میکنند چنین میفرمایند: **الهِى لَمْ اعْصِكَ حِينَ عَصَيْتَكَ وَ اَنَا بِرَبِّبَيْتِكَ جَا حِدٌ وَ لَا بِاَمْرِكَ مُسْتَخَفٌ وَ لَا لِعَقُوبَتِكَ مُتَعَرِّضٌ وَ لَا لَوْعِيدِكَ مُتَهَاوِنٌ لَكِنْ خَطِيئَةٌ عَرَضَتْ وَ سَوَلْتُ لِي نَفْسِي وَ غَلَبَنِي هَوَاىَ** یعنی: خدای من ! هنگامی که به معصیت تو پرداختم اقدام به گناه از راه انکار خداوندیت نکردم و نه به خاطر خفیف شمردن امر تو بود و نه مجازات تو را کم اهمیت گرفتم و نه وعده کیفرت را سبک شمردم، بلکه خطایی بود که در برابر من قرار گرفت و نفس اماره ، حق را بر من مشتبه کرد و هوی و هوس بر من چیره شد.

پس اگر کسی از فقرات شیخ احساسی اع و سایر مشایخ و علماء شیخیه چنین برداشت کند که ما میگوییم هر گناهی میخواهید بکنید و تنها ولایت و محبت اهل بیت کافی است، یا غرض داشته یا مطلب را نفهمیده است که انشاء الله من بعد روشن خواهد شد.

و السلام علی من اتبع الهدی